

POSTANOWIENIE

Dnia 11 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **M. R.** i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 11 marca 2026 r.,
wniosku obrońcy skazanego M. R.
o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Anny Dziergawki
od udziału w rozpoznaniu sprawy II KK 275/24,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Annę Dziergawkę od
rozpoznania sprawy kasacyjnej II KK 275/24.**

UZASADNIENIE

Obrońca M. R. w piśmie z dnia 30 grudnia 2025 r. (k. 202 i n.), złożył wniosek o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Anny Dziergawkę od rozpoznania sprawy kasacyjnej II KK 275/24, sygnalizując, że w stosunku do tego sędziego występują okoliczności, które mogłyby wywołać uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności w niniejszej sprawie, a mianowicie fakt powołania przez Prezydenta RP na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w wyniku uchwały Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został ukształtowany na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3). W tym kontekście odwołano się

do uchwały połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/20) i orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz Sądu Najwyższego.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Jeśli chodzi o kwestię wadliwości powołania sędziów, związaną z udziałem w procesie nominacyjnym Krajowej Rady Sądownictwa, ukształtowanej w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018, poz. 3), to zagadnienie to było przedmiotem obszernej analizy w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I - 4110 - 1/20 (OSNKW 2020/2/7, LEX nr 2784794) oraz w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22, LEX nr 3348360), co czyni zbędnym czynienie szerszych rozważań w tym zakresie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego powszechnie akcentuje się, że „sędzia ulega wyłączeniu, nie tylko wówczas, gdy istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie (art. 41 § 1 k.k.), ale również w sytuacji, gdy orzekanie przez sędziego w danej sprawie mogłoby prowadzić do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPC i uznania, że taki skład orzekający w ogóle nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą” (*postanowienia SN: z dnia 6 lipca 2022 r., IV KO 66/22, LEX nr 3405631 z dnia 13 października 2021 r., II KO 30/21; z dnia 28 kwietnia 2022 r., IV KO 32/22; z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22*).

Niewątpliwie problematyka związana z procedurą powołania sędziów ściśle powiązana jest z prawem do rzetelnego procesu sądowego, co uzasadnia wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Anny Dziergawki od rozpoznania kasacji. Wyłączenie sędziego jest tym bardziej uzasadnione, jeśli zważy się dodatkowo na fakt, że w kasacji obrońcy drugiego skazanego podniesiono zarzut dotyczący takiej samej wadliwości powołania troje sędziów Sądu odwoławczego, co SSN Anny Dziergawki, która – w konsekwencji przydzielenia jej niniejszej sprawy – orzekałaby z naruszeniem zasady *nemo iudex idoneus in propria causa*.

Na marginesie należy wskazać, że udział w rozpoznawaniu spraw sędziów Sądu Najwyższego, powołanych na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ukształtowanym w trybie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. może rodzić odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa za naruszenie art. 6 EKPC (zob. skargi w sprawach *Dudek i Lazur i I.G. przeciwko Polsce* i 19 innych skarg, nr 41097/20, 42668/21 i 19 innych).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[J.J.]

[a.ł.]